

Äänekosken kaupungin ohjeistus sähköisten potkulautojen operoinnille

Taustaa

Tämä ohjeistus koskee sähköisten potkulautojen operaattoreita, jotka toimivat Äänekosken kaupungin alueella. Operaattori on vastuussa siitä, että tässä ohjeessa määritellyt ehdot toteutuvat.

Liikenteessä sähköpotkulautojen paikka on sama kuin polkupyörällä (pyörätiellä, pyöräkaistalla tai ajoradalla), koska tieliikennelain mukaan sähköpotkulauta rinnastetaan polkupyörään. Jalkakäytävällä ei saa liikkua sähköpotkulaudalla. Suurin sallittu nopeus on 25 km/h. Mikäli sähköpotkulauta kulkee yli 15 km/h, tulee ne olla varustettuna äänimerkinantolaitteella, etu- ja takavalolla sekä heijastimilla.

Operaattorin tulee viestinnässään ilmaista, ettei kaupunki ole palvelussa osallinen.

Toiminnan käynnistys, luvan hakeminen ja hinta

Luvat sähköpotkulautojen operoinnille haetaan osoitteesta tekninen.hallinto@aanekoski.fi. Ennen toiminnan käynnistymistä operaattorin tulee tutustua kaupungin vaatimuksiin, jotka koskevat sähköpotkulautojen vuokraustoimintaa. Ennen toiminnan aloittamista operaattorin tulee myös ilmoittaa kaupunkialueelle tuotavien potkulautojen määrä.

Sähköpotkulautojen tulee olla Tieliikennelain mukaisia ja turvallisia käyttää. Käyttäjiä tulee opastaa turvalliseen liikennekäyttäytymiseen ja ohjeistaa potkulaudan paikka liikenteessä. Kypärän käyttöä tulee suositella. Operaattorin tulisi järjestää turvallisuus- ja ohjeistuskampanjoita sähköpotkulautojen käyttäjille.

Kun Äänekosken kaupungin alueella on aloittamassa uusi sähköpotkulautoja vuokraava operaattori, tulee kaupungille tehdä hakemus. Mahdollisista käytäntöihin vaikuttavista muutoksista tulee viipymättä ilmoittaa kaupungille. Kaupungille tulee toimittaa yhteenveto kuluneesta kaudesta aina kauden päättyttyä.

Toimintalupaa koskevaan hakemukseen on liitettävä:

- 1.1) Hakijan nimi, yhteystiedot ja laskutustiedot
- 1.2) Hakijan käyttäjille ja ulkopuolisille tarkoitetun palautepalvelun yhteystiedot

- 2) Tieto vuokralle tarjottavien ajoneuvojen laadusta ja ajoneuvojen enimmäismäärästä
- 3) Tieto toiminta-alueesta kaupungissa
- 4) Tieto toiminnan alkamisajankohdasta
- 5) Selvitys palveluntarjoajan valmiuksista huolehtia lupaehtojen noudattamisesta

Jos edellä mainituissa tiedoissa tapahtuu luvan myöntämisen jälkeen olennaisia muutoksia, on muutoksista ilmoitettava viipymättä sähköpostiosoitteeseen tekninen.hallinto@aanekoski.fi

Äänekosken kaupunki perii 150 euron maksun hakemuksen käsittelystä.

Toiminta-alue ja rajoitukset alueisiin

Äänekosken kaupunki ei aseta rajoituksia toiminta-alueen laajuuteen. Tarvittaessa voidaan kuitenkin lisätä toiminta-alueelle kieltoalueita. Operaattori määrittää toiminta-alueensa itsenäisesti. Toiminta-alueesta tulee ilmoittaa riittävän selkeästi kaupungille sekä käyttäjille.

Toimintakausi

Sähköpotkulautojen toimintakausi on 1.5.-31.10. välisinä aikana. Operaattori voi rajata toimintakautta myös itse annetun aikarajan sisällä. Kun toimintakausi päättyy, tulee operaattorin kerätä sähköpotkulaudat viiden (5) vuorokauden sisällä pois kaduilta. Talviaikana potkulautoja ei saa käyttää tai säilyttää kadulla. Kevätkaudella kauden aloitusta voidaan myöhästyttää kaupungin toimesta, mikäli mahdollinen hiekanpoisto ei ole valmistunut. Vastaavasti kausi voidaan lopettaa aikaisemmin, mikäli teiden talvihoito alkaa ennen kauden päättymistä. Kaupunki ilmoittaa operaattorille, kun toimintakauden voi aloittaa tai mikäli kausi tulee päättää ennen 31.10. talvihoidon vuoksi. Annettuja rajoituksia tulee noudattaa.

Pysäköinti ja pysäköintirajoitukset

Operaattori huolehtii, että käyttäjiä ohjeistetaan sähköpotkulautojen turvalliseen pysäköintiin ja esittää tästä suunnitelman kaupungille.

Operaattori ei saa sijoitella potkulautoja pelastusteilteille, pysäköinti- tai pysähtymiskieltoalueille, pyöräteille, jalkakäytävälle, torialueille tms. Pysäköinti on kiellettyä myös muun muassa silloilla sekä ali- ja ylikulkukäytävissä, vaikkei sitä ole erikseen merkitty. Operaattorin tulee ohjeistaa käyttösovelluksen kautta käyttäjiä pysäköintirajoitteista: sähköpotkulautaa ei saa pysäköidä ajoradalle, jalkakäytävälle eikä pyörätielle siten, että

pysäköinti voisi haitata muuta liikkumista tai liikennettä. Potkulautaa ei saa pysäköidä myöskään torille tai muulle katutilaan luettavalle aukiolle siten, että pysäköinti voisi haitata muuta liikennettä tai liikkumista. Operaattorin tulee asettaa voimaan pakollinen valokuvaaminen potkulaudan käytön loputtua.

Nopeusrajoitukset

Suomen lainsäädännön mukaan sähköpotkulautojen suurin sallittu nopeus on 25 km/h.

Äänekosken kaupunki edellyttää, että laista poiketen sähköpotkulautojen maksiminopeus on teknisesti rajoitettu enintään 15 km/h erikseen määritellyllä alueella (Liite 1 Kartta).

Palautteet

Operaattorin tulee tarjota käyttäjille helppo tapa antaa palautetta esimerkiksi väärin pysäköidyistä tai rikkoutuneista potkulaudoista. Kaupungille tulee toimittaa yhteystiedot, joihin viranomaiset voivat ilmoittaa kiireellisistä tilanteista. Asiakaspalvelunumero tulee olla eri kuin kaupungille ja viranomaisille ilmoitettava, ongelmatilanteissa palveleva numero. Palautteisiin tulee reagoida viivytyksettä ja operaattorilla tulee olla riittävä määrä resursseja palautteiden käsittelyyn koko toimintakauden ajaksi.

Palautekanavan tulee olla selkeästi saatavilla ja sen tulee olla käytettävissä normaalilla Internet-selaimella ilman erikseen asennettavia sovelluksia. Sähköisen palautekanavan lisäksi operaattorin on tarjottava asiakkailleen suomalainen puhelinnumero palautekanavaksi. Palautekanava ja yhteystiedot tulee olla selkeästi merkittynä laitteisiin.

Operaattorin viestinnässä on tärkeää ilmaista, ettei kaupunki ole osallisena palvelun tuottamisessa. Käyttäjiä tulee opastaa jättää palaute operaattorin tuottamaan palautekanavaan, ei kaupungin palautekanaviin.

Operaattorin tulee julkaista nettisivuillaan liikennevakuutusyhtiönsä tiedot ja ohjeet korvaushakemuksen tekemiseen, jotta tieto onnettomuustilanteessa on helposti saatavilla myös ulkopuolisille. On suositeltavaa, että vastaavat tiedot löytyvät myös käyttösovelluksesta.

Ongelmia aiheuttavien potkulautojen siirtäminen

Operaattorin tulee aktiivisesti seurata pysäköityjen potkulautojen sijaintia ja reagoida nopeasti siirtämällä haittaa aiheuttavat potkulaudat turvalliselle alueelle. Mikäli kaupunki antaa operaattorille siirtokäskyn, tulee potkulauta siirtää viimeistään vuorokauden kuluttua.

Siirtoa vaativia tapauksia ovat muun muassa:

- Potkulautojen pysäköinti ei saa estää viheralueiden hoitoa.
- Potkulautojen pysäköinti ei saa estää kaupunkilaisten pyörien pysäköintiä tai käyttöä.
- Rikkinäinen tai häiritsevästi pysäköity potkulauta on siirrettävä 1 vrk kuluessa vian tai häiritsevyyden ilmoittamisesta tai havaitsemisesta.
- Potkulautoja kasautuu alueelle estäen alueen normaalia käyttöä.
- Potkulauta estää katujen kunnossapitoa tai aiheuttaa vaaraa liikkujille.

Kun operaattori tekee sähköpotkulaudoille huoltotoimia (akun vaihto, yleishuolto) tai kerää/siirtää potkulautoja, ei moottoriajoneuvoa saa pysäköidä tai ajaa jalkakäytävällä, pyörätiellä tai torialueella. Operaattorin tulee noudattaa tuolloin tieliikennelakia. Moottoriajoneuvo tulee pysäköidä huoltotoimia tai keräystä varten lähtökohtaisesti aina ajoradalle.

Hylätyt potkulaudat

Mikäli operaattori ei siirrä siirrettäväksi pyydettyä potkulautaa, katsotaan se hylätyksi. Myös pitkään käyttämättömänä olleet, väärin pysäköidyt potkulaudat voidaan katsoa hylätyksi. Tarvittaessa hylätyt potkulaudat voidaan siirtää kaupungin varastoon. Mikäli tietyt edellytykset täyttyvät, kaupungilla on oikeus periä siirrosta siirto- ja varastointikustannukset sähköpotkulautojen omistajalta.

Potkulautoja koskevat identifiointivaatimukset

Sähköpotkulautoihin tulee olla selkeästi ja tunnistettavasti merkitty omistaja. Potkulaudat tulee olla myös yksilöitävissä ID-numerolla välinekohtaisesti ja niiden tulee olla voimassa olevien säädösten ja asetusten mukaisia. Omistajan lisäksi potkulaudoissa tulee olla selkeästi merkitty palautekanava, jotta myös muut kuin rekisteröityneet käyttäjät voivat raportoida ongelmista.

Vastuullisuus ja huolto

Sähköpotkulautojen tulee olla voimassa olevien asetusten ja säädösten mukaisia. Niillä tulee olla olemassa myös selkeä omistaja, joka on merkittynä lautaan. Lain mukaan sähköpotkulaudassa tulee olla äänimerkinantolaitte, heijastin sekä valot edessä ja takana.

Operaattorin tulee varmistaa, että käytössä olevat laudat ovat ehjiä sekä käyttäjilleen turvallisia. Ennen toiminnan aloitusta, tulee operaattorilla olla valmiina huolto- ja palvelujärjestelmä.

Operaattorin tulee toimittaa kaupungille selvitys potkulautojen elinkaaripäästöistä (valmistus, operointi, käytöstä poisto). Potkulautojen elinkaari käyttöönotosta käytöstä poistoon asti tulee olla kuvattu ja mietitty vastuullisesti.

Avoin data ja raportointi

Operaattorin tulee suojata kaikki käyttäjiin liittyvä henkilökohtainen data ja prosessoida vallitsevan kansallisen ja EU-lainsäädännön mukaisesti. Operaattorin tulee toimittaa Äänekosken kaupungille vuosittain vuoden loppuun mennessä anonymisoitua historiatietoa ajoneuvojen käytöstä kuluneelta vuodelta. Toimitettavan tiedon tulee sisältää:

- Jokaisen pysäköinnin sijainti ja alkuajankohta
- Jokaisen matkan alkuajankohta ja pituus.

Jos vuokrattavana on useita erilaisia sähköpotkulautoja, tulee tiedossa eritellä eri ajoneuvotyypit. Operaattorin toivotaan lisäksi luovuttavan kaupungin viranomaiskäyttöön suunnittelua varten anonymisoitua dataa, kuten reittitietoa ajoneuvoilla tehdyistä matkoista. Kaupunki voi käyttää tietoja lupaehtojen noudattamisen seurantaan, ajoneuvojen pysäköintipaikkojen suunnitteluun ja onnettomuusriskin selvittämiseen

Liite 1:

Kartta: Rajatun alueen sisällä nopeusrajoitus 15 km/h

